Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfu Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Heinr. Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebeg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 119. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 29 Maiu (10 Iunie) 1890.

Brașovŭ, 28 Maiu st. v.

Se pare, că raporturile de alianță, ce esistă între monarchia nóstră și între imperiulŭ germanŭ, nu mai suntŭ în stare a înăbuși opiniunea publică germană indignată de cele ce se petrecŭ sub regimulŭ unguresců față cu națiunile nemaghiare din acestŭ statŭ.

După „Kreuzzeitung" și „Volkszeitung", în care s'a datŭ espresiune opiniunei publice a partidelor conservatóre și democrate germane, orĭ mai bine ḑisŭ a poporului german,—căcĭ Schulverein-ul german, care 'șĭ-a luatŭ sarcina a lăți articulii ḑiarelorŭ amintite în tóte familiile germane, este espresiunea întregului poporŭ germanŭ,—vine acum și se pronunță și opiniunea publică militară în „Militär-Zeitung" din Berlinŭ.

Se scie, că ḑiua de 21 Maiu n. e sĕrbătorită de multe regimente austro-ungare, ca ḑi aniversară a victoriei dela Aspern, prin serviciu divinŭ, prin paradă și în alte modurĭ. In anulŭ acesta ḑiua de 21 Maiu n'a fostŭ sĕrbătorită de mai multe regimente aflătóre în garnisóne în Ardélŭ, Bănatŭ și Țéra ungurésca, deși tocmai aceste regimente s'au distinsŭ în acea luptă. Nu s'a sĕrbătoritŭ, pentru-că 21 Maiu e totodată și aniversarea asaltărei Budei la 1849 și scandalurile petrecute în Pesta cu ocasiunea afacerei Janski acum patru anĭ au arătatŭ unde duce încercarea d'a onora amintirea eroului Hentzi la plebea metropolei maghiare. Se mai ḑice că, din considerațiă că se anunțase desbaterea asupra reîncetățenirei lui Kossuth, s'a căutatŭ sĕ se evite orĭ-ce agitațiă.

Ḑiarulŭ militarŭ germanŭ găsesce, că a opri din considerațiunĭ pentru susținerea liniștei pe militarii austriacĭ sĕ serbeze amintirea unui Hentzi, e cu atâtŭ mai întristătorŭ lucru, cu câtŭ amintirea celorŭ „treisprećece" dela Arad se serbătoresce cu tótă pompa înaintea ochilorŭ trupelorŭ c. r. și acești „martirĭ" n'au fostŭ toțĭ Maghiarĭ, ci între ei au fostŭ și oficerĭ germanĭ sperjurĭ și mai mulțĭ Croațĭ și unŭ Sârbŭ (Damianic), care pe conaționalii séi i-a amenințatŭ pentru alipirea lorŭ de împĕratulŭ, că'i va stârpi pe toțĭ. Și totŭ așa suntŭ și acum renegațĭ, și anume Jidovĭ, cei mai hotărîțĭ dușmanĭ ai elementului germanŭ.

E în adevĕrŭ întristătorŭ, ca sub unŭ regimŭ, care se pretinde „liberalŭ" și „constituționalŭ" sĕ mérgă intoleranța și despotismulŭ până acolo, încâtŭ sĕ nu le fiă permisŭ popórelorŭ nemaghiare, și nicĭ chiar armatei, a'șĭ sĕrbători pe eroii lorŭ, carĭ au luptatŭ și șĭ-au datŭ viéța apĕrândŭ tronulŭ și integritatea monarchiei, pe când închinătorilorŭ idolului dela Turin le este ertatŭ a glorifica o revoluțiune, a cărei țîntă a fostŭ detronarea, precum însușĭ ministrulŭ Szapary a fostŭ silitŭ sĕ mărturiséscă, și asuprirea națiunilorŭ nemaghiare.

Regimulŭ unguresců, care însușĭ a produsŭ și a sprijinitŭ acestŭ nenorocitŭ curentŭ de intoleranță și despotismŭ, ale cărui triste urmărĭ se vĕdŭ aḑĭ la totŭ pasulŭ pe tóte terenele, a ajunsŭ într'o situațiă din cele mai fatale: înăuntru s'a produsŭ o nemulțămire și amărîciune din cele mai grozave în sînulŭ națiunilorŭ nemaghiare, înafară cea mai cumplită desamăgire față cu „liberalismulŭ" unguresců.

Astăḑĭ nu mai suntŭ necunoscute nicăirĭ în lume suferințele națiunilorŭ nemaghiare din acestŭ statŭ și când cei dela „Kolozsvar" îșĭ facŭ curajulŭ celui încărcatŭ cu pĕcate, ḑicêndŭ, că biciurile pornirilorŭ nenorocite ale regimului și șoviniștilorŭ ungurĭ din partea pressei germane nu-i dóre, nu ne dovedesce altceva decâtŭ că simtŭ amarŭ usturimea.

Nu-i vorbă, nu credemŭ că se vorŭ îndrepta, pentru-că nĕravulŭ din fire n'are lecuire, dér nu mai încape nicĭ o îndoială, că nimenĭ nu doresce sórtea celorŭ ce spinĭ îșĭ aștern, căcĭ pe spinĭ trebue sĕ dórmă, și spinĭ îșĭ-au așternutŭ dușmanii națiunilorŭ nemaghiare prin intoleranța și despotismulŭ, ce'lŭ esercită de peste douĕḑecĭ de anĭ.

DIN AFARĂ.

Politica esternă a Rusiei.

Ḑiarulŭ rusescŭ „Moskovskija Vjedomosti", ocupându-se intr'unŭ articulŭ mai nou de politica esternă a Rusiei, ḑice următórele: Rusia nu póte face o politică comună cu liga triplă. Imposibilitatea acésta e cunoscută fórte bine în Rusia, dér nu e cunoscută în Germania, unde până în timpurile din urmă s'au făcutŭ tóte opintirile, ca sĕ tragă și pe Rusia în acéstă alianță. Munca comună este imposibilă, pentru-că între vederile și problemele Rusiei și ale triplei alianțe se deschide unŭ mare abisŭ. *Rusia voesce pacea și independența popórelorŭ europene*, ér liga de pace șĭ-a pusŭ ca idealŭ alŭ sĕu sabia ascuțită și ea voesce sĕ domnéscă cu sabia asupra tuturorŭ, călcândŭ în picióre vecinia vecinilorŭ, tractatele încheiate și promisiunile sĕrbătorescĭ. Tripla alianță are mĕsură duplă și douĕ felurĭ de dreptățĭ. Tractatele îșĭ au valórea lorŭ numai atuncĭ, când suntŭ pe placulŭ ligei și îșĭ pierdŭ valórea atuncĭ, când ele nu'i suntŭ după placŭ, legalitatea se preface în conceptŭ condiționatŭ, promisiunĭ se dau singurŭ numai de dragulŭ câștigului, ér pe Rusia vré s'o tragă în partea ei cu scopulŭ, ca sĕ'i lege mânile. In astfelŭ de societate Rusia nu póte avea locŭ și ea mai pe susŭ de tóte trebue sĕ cinstéscă libertatea acțiunei. In iubirea de pace a Rusiei nu se îndoiescŭ nicĭ cei din Berlinŭ. Acolo potŭ sĕ fiă convinșĭ, că numai din greșéla lorŭ póte sĕ vină „Finis Germaniae, Italiae et Austriae."

Articululŭ ḑiarului rusescŭ a făcutŭ sânge rĕu în presa germană și austriacă.

Urmările convorbirilorŭ lui Bismarck.

Scimŭ, că nu de multŭ principele Bismarck a primitŭ pe unŭ colaboratorŭ alŭ ḑiarului francesŭ „Petit Journal", în fața căruia a făcutŭ declarațiĭ, carĭ au făcutŭ sânge rĕu în cercurile oficióse din Berlinŭ. In urma acésta împĕratulŭ Wilhelm i-s'a propusŭ, ca sĕ interḑică pe viitorŭ principelui de a mai face astfelŭ, de declarațiĭ. Impĕratulŭ, după cum spune o telegramă din Berlinŭ, n'a primitŭ propunerea, fiind-că deși recunósce, că declarațiile principelui Bismarck l'au atinsŭ fórte neplăcutŭ, totușĭ nu vré sĕ pună piedecĭ libertățiĭ personale a fostului cancelarŭ, dér împĕratulŭ germanŭ în schimbŭ a luatŭ o altă mĕsură pe câtŭ de nedréptă, pe atâtŭ de supărăciósă și arbitrară, a datŭ ordinŭ, ca fóiei francese „Petit Journal" sĕ i-se detragă debitulŭ poștalŭ în provinciile Alsația și Lorena.

„Times" confirmă acéstă scire prin o telegramă. ce a primit'o din Alsația, în care se mai ḑice și aceea, că oprirea fóiei „Petit Journal" a produsŭ mare agitațiă chiar între Germanii din Alsația și Lorena. Oprirea ḑiarului o motivéză guvernulŭ provincialŭ cu aceea, că „Petit Journal" este redactată în spiritŭ contrarŭ Germaniei și că cu respectŭ la spiritulŭ acesta fóia francesă nu cunósce marginĭ. Cei din Alsația și Lorena suntŭ convinșĭ, că adevĕrata causă a detragerei debitului poștalŭ pentru numita fóiă este publicarea declarațiilorŭ principelui Bismarck, făcute colaboratorului ei.

Acésta e cu atâtŭ mai probabilŭ, cu câtŭ e lucru sciutŭ, că contele Bismarck când a fostŭ în ḑilele trecute la Parisŭ a făcutŭ o visită colaboratorului desŭ amintitei foi, ba încă și-a lăsatŭ la elŭ și carta de visită.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(12)

Paulŭ Sudram.

Novelă, de *H. Tharau*, trad. lib. de Julia.

„Până atuncĭ a tăcutŭ dênsa. Dela mórtea tatălui ei însĕ nu mai avea pe nimenea, la care s'ar mai pute întórce, ér ultimulŭ simțĕmêntŭ alŭ ambițiunei femeiescĭ o reținea a-șĭ descoperi miseria aceluia, pe care așa adêncŭ l'a rănitŭ, așa de frivolŭ l'a părăsitŭ. Décă ea ar fi rĕmasŭ singură, s'ar fi dusŭ la grópă tăcêndŭ și strigătulŭ sufletului ei, care așa de adeseorĭ producea ecourĭ în sufletulŭ meu, ar fi încetatŭ póte de totŭ. Dér era o altă esistență cu multŭ mai scumpă și decâtŭ propria sa viéță, era mica ei fetiță de care era legată esistența ei cu o iubire durerósă. Acéstă fetiță era singura în care afla ea urmele a totŭ ce-a pututŭ cuprinde vre-odată esistența Margaretei. Unica ei staruință era de-a apĕra copila de aspra sórte, de-a cădé în mânĭ streine, orĭ de presența înfiorătorului ei tată. Ferbintea ei rugăciune se mărginea la atâtŭ.

„Și pe cine avea óre în larga lume, la care s'ar fi pututŭ reîntórce? Pe cine decâtŭ pe mine? Astfelŭ iubirea maternă îi învinse tóte celelalte sentimente și o îndemnă sĕ apeleze la ajutorulŭ meu. Cu buze tremurătóre, cu ochii, în carĭ i-se reflecta gróza inimei sale, mĕ rugă ea, sĕ-i tindŭ iubirea mea de odinióră, sĕ iau copila la mine și sĕ grijescŭ, ca sĕ nu afle vreo-dată numele aceluia, care n'a fostŭ vrednicŭ, ca buzele unui copilŭ sĕ-lŭ agrăéscă „tată".

„Se înțelege, că trebuì sĕ-i promitŭ, că pe mica Margaretă și față cu lumea streină nouĕ voiu considera-o ca pe propriulŭ meu copilŭ, ér ei însășĭ a nu-i da nicĭ unŭ cuvêntŭ lămuritorŭ asupra originii ei până la alŭ opt-spre-ḑecelea anŭ alŭ vieții sale. Numai în modulŭ acesta, așa ḑicea ea, va fi cu putință, sĕ cruțŭ copila de cruda sórte a mamei sale. Fără de a-mĭ vorbi baremĭ unŭ momentŭ despre urmările unei asemenea promisiunĭ, spre a mi-le deslușì, i-am promisŭ totŭ ceea ce doria. Când am putut eu vreodată sĕ resistŭ unei rugărĭ a Margaretei? și mai alesŭ acuma putut'așĭ fi sĕ-i respingŭ rugarea? Pentru mine era destulă recompensă, recompensă vecĭnică, faptulŭ, că promisiunile mele influințară asupra femei ce era aprópe de mórte.

„Ca unŭ omŭ grozavŭ de însetoșatŭ, ce-șĭ sórbe beutura cu atâta patimă, astfelŭ sorbì ea asigurarea mea, pe care trebui sĕ o repetezŭ éră și éră, până ce în fine espresiunea chinuitóre a îngrijirilorŭ ei dispărŭ. Ca unŭ copilŭ înspăimêntatŭ, care îșĭ reaflă pe mama, ce-o credea perdută, astfelŭ ținêndŭ ea mâna mea în mâna ei, blândŭ și pacĭnicŭ adurmì.

„Celelalte le scì tu, Margareto, scì că eu am fostŭ fidelŭ vorbelorŭ mele, te-am crescutŭ ca pe propiulŭ meu copilŭ, și nicĭ-odată, nicĭ cu cea mai mică semnificațiune, nu ți-am datŭ sĕ înțelegĭ, că nu sunt eu adevĕratulŭ tĕu părinte. Ce caracteristică era posițiunea mea înaintea lumei, câtŭ de deosebite lucrurile ce'mĭ impunea acésta. Eu totdéuna însĕ eram în clar cu mine și deși puțin îmĭ păsa de suspițiunea și calumniile ómenilorŭ, mĕ decisei totușĭ, din causa ta, sĕ mĕ despartŭ de patria mea cea vechiă, pentru ca aicĭ, în marea capitală, unde mai bine poțĭ sĕ facĭ ceea ce voiescĭ neobservatŭ de vecinĭ, sĕ trăimŭ o viéță câtŭ se póte de retrasă".

Deși elŭ tăcù, totușĭ Margareta presimția, că are sĕ mai ḑică cevașĭ. Elŭ aștepta o întrebare sĕ audă deslipindu-se de pe buzele ei. Intrebarea 'i cădea greu, dér totușĭ îșĭ călcà pe inimă.

„Și elŭ?" întrebà ea linŭ și fără de a-lŭ privì, cuprindênd'o întrebarea ca unŭ fiorŭ.

„Nu suntŭ ceva mângăitóre lucrurile, ce am sĕ ți-le împărtășescŭ despre tatălŭ tĕu", continuà Sudram ca și când ar fi așteptatŭ numai întrebarea ei, pentru ca sĕ pótă vorbi mai departe, „de erĭ numai îmĭ pare ca o datorință, a-țĭ spune deplinulŭ adevĕrŭ. In decursŭ de mulțĭ anĭ n'am aflatŭ nimicŭ despre dênsulŭ, deși am căutatŭ sĕ mĕ informezŭ în deosebite modurĭ. Eu îlŭ credeam dusŭ în America, mai alesŭ de când am auḑitŭ, că sora lui s'a măritatŭ acolo. Părinții într'acestea îi muriră. Curêndŭ după acestea spre mirarea mea 'i cetii numele, dimpreună cu alŭ mai multora, într'unŭ ḑiarŭ, stândŭ în fruntea unei problematice întreprinderĭ. Urmăriì lucrulŭ cu încordare și mĕ informai în curêndŭ, că ei, ca toțĭ semenii lorŭ, pe temeiulŭ înșelăciunei și alŭ nedreptății pășindŭ, s'au cufundatŭ într'o prăpastiă adêncă și că întreprinḑĕtorii cutare și cutare suntŭ condamnațĭ la mai mulțĭ

La demonstrația acésta, împěratulŭ Wilhelm a rěspunsŭ cu oprirea numitei foi pentru întregŭ teritorulŭ provinciilorŭ luate de Germania la 1871. Mai multŭ: se dice, că împěratulŭ germanŭ ar fi încunosciințatŭ prin o notă adresată ambasadelorŭ germane din străinătate, în care li-se ordónă ca sě atragă atențiunea respectivelorŭ guverne la împregiurarea, că principele Bismarck de faptŭ este numai o persónă simplă, și deci convorbirile lui nu înriuréscŭ absolutŭ de locŭ asupra politicei imperiului germanŭ.

Din acestea apare evidentŭ, că împěratulŭ germanŭ a fostŭ fórte neplăcutŭ atinsŭ de convorbile fostului sěu cancelarŭ și că bunele relații de odinióră dintrě împěratulŭ și Bismarck s'au ruptŭ cu desěvîrșire.

SCIRILE DILEI.

Limba grécă în scólele medii. In înțelesulŭ unei disposițiunĭ, ce o va lua în curêndŭ ministrulŭ ung. de instrucțiune, cu privire la esecutarea legii asupra propunerei limbei grecescĭ în scólele medii, acei școlarĭ, carĭ în anulŭ acesta au absolvatŭ deja o classă a gimnasiului superiorŭ, suntŭ obligațĭ a învěța și mai departe limba grécă pănă la depunerea esamenului de maturitate. Ér acei scolarĭ, carĭ acum intră în classa a cincea gimnasială, vorŭ avé sě se decidă, cum spune „Bud. Korr.", décă învață limba grécă ori unŭ altŭ obiectŭ stabilitŭ.

***

Fundațiunea Șuluțiană. Ședințele directoriului fundațiunei Șuluțiane s'au deschisŭ în Blașiu la 5 Iunie n. sub președința Esc. Sale D-lui Archiepiscopŭ și Metropolitŭ dr. Ioanŭ Vancea, luândŭ parte pe lângă Rdsimii d-nĭ capitularĭ, d-nii George Barițiŭ din Sibiiu, Iosifŭ Hosszu vicepreședinte la curtea de compturĭ din Budapesta, Iosifŭ Sterca-Șuluțiŭ, jude de tribunalŭ în pensiune la Sibiiu, Iosifŭ Popŭ jude la tabla regéscă din Mureșŭ-Oșorheiu, Ioanŭ Florianŭ președinte alŭ tribunalului din Odorheiulŭ-săcuescŭ, George Popŭ consiliar financialŭ din Aiudŭ și G. Mezei.

***

Restaurarea magistratului din Alba-Iulia s'a făcutŭ la 30 Maiu n. Intrě funcționarii aleșĭ nu găsimŭ nicĭ unŭ Românŭ, deși în Alba-Iulia suntŭ destui Românĭ inteligențĭ. Ce sě fiă causa?

***

Iubileulŭ episcopiei Dunărei de josŭ. Duminecă în 20 Maiu s'a serbatŭ în Galațĭ jubileulŭ de 25 anĭ alŭ episcopiei Dunărei de josŭ și a seminariului acelei eparchii. Au luatŭ parte la serbare representanții autoritățilorŭ eclesiastice, civile și militare din județele Covurlui, Brăila, Tulcea și Constanța, carĭ compunŭ eparchia Dunărei de josŭ. Serviţiulŭ divinŭ s'a oficiatŭ de prea sfințitulŭ episcopŭ eparhiotŭ Partenie Clinceanu, încunjuratŭ de clerulŭ episcopalŭ. După serviciulŭ divinŭ, asistenții s'au întorsŭ în palatulŭ episcopalŭ, unde d-lŭ M. N. Pacu, deputatŭ, a ținutŭ unŭ discursŭ ocasionalŭ, făcêndŭ istoriculŭ acestorŭ instituțiunĭ și arătândŭ scopulŭ înființărei lorŭ, fasele prin carĭ au trecutŭ, fructele ce au produsŭ și neajunsurile lorŭ actuale. După acésta părintele episcopŭ invită la dejunŭ unŭ numěrŭ dintre persónele presente, la care s'a ridicatŭ mai multe toasturĭ.

***

Esamenŭ de jude a depusŭ cu bunŭ succesŭ d-lŭ *Mihailŭ Rusu*, notarŭ r. la judecătoria de aci, înaintea juriului dela tablă în Têrgu-Mureșului.

Felicitările nóstre.

***

Batalióne bosniace în Austro-Ungaria. Pentru ca tinerilorŭ bosniacĭ sě le inspire mai multă plăcere pentru serviciulŭ militarŭ, ministrulŭ de rěsboiu va propune delegațiunilorŭ, spune „B. H.", ca batalióne bosniace sě fiă mutate și în alte garnisóne ale monarchiei.

***

Țěranĭ la Monarchulŭ. Trei țěranĭ din comuna Szovat de lângă Dobriținŭ s'au dusŭ la M. S. Monarhulŭ, care i-a și primitŭ în audiență la 29 Maiu n. Țěranii au fostŭ trimișĭ ca deputațĭ de 289 locuitorĭ, carĭ au fostŭ păgubițĭ la rěscumpěrarea unui pămêntŭ și încurcațĭ într'unŭ procesŭ îndelungatŭ de anĭ, care s'a terminatŭ în nefavorulŭ lorŭ. Numai calea la Monarhulŭ le mai rěmăsese deschisă, ca sě céră ajutorŭ. Țěranii, condușĭ de adv. Dr. Heinrich Bloch, au presentatŭ o rugare M. Sale, care li-a promisŭ, că va cerceta cu deamĕruntulŭ afacerea lorŭ.

***

Archiepiscopulŭ r. cat. din Bucurescĭ, Mgr. Palma, fiindŭ bolnavŭ și dusŭ în străinătate, nu-șĭ va mai ocupa scaunulŭ episcopalŭ; în loculŭ lui va fi numitŭ părintele Constantinŭ de Saint-Luc din ordulŭ Passioniștilorŭ, care va purta în România numele de Mgr. Costa.

***

Promovatŭ. D-lŭ *George Popŭ*, fiulŭ d-lui notarŭ din Oarța de josŭ, în Sělagiu, a fostŭ promovatŭ la universitatea din Pesta la gradulŭ de doctorŭ în drepturĭ.

***

Furnisare. Ministrulŭ de honvedĭ face cunoscutŭ, că suntŭ necesare 70 carě acoperite, 270 carě de trenŭ și 157 róte de reservă, pe care intenționéză sě le procure pe calea furnisărei. Cei interesațĭ sě-șĭ înainteze ofertele pănă la 16 Iuniu. Condițiunĭ mai amĕrunțite se dau în biuroulŭ camerei comerciale din Brașovŭ.

***

Nouă pușcă cu repetiție a inventatŭ atașatulŭ militarŭ sěrbescŭ din Viena, colonelulŭ Milovanovicĭ. De curêndŭ a fostŭ în Steyr și a presentatŭ spre esaminare modelulŭ sěu de pușcă administrațiunei fabricei de arme. Administrația s'a pronunțatŭ imediatŭ pentru pușcă, care se distinge printr'o construcțiune simplă, și a încheiatŭ cu colonelulŭ Milovanovicĭ unŭ contractŭ, în puterea căruia fabrica are sě fabrice pușca. Se dice, că guvernulŭ italianŭ va fi celŭ dintêiu, care va introduce în armata italiană pușca Milovanovicĭ.

***

Omorulŭ din Timișóra. Doi dintre tâlharii, carĭ au sěvěrșitŭ în nóptea de 30 Maiu n. omorulŭ despre care amŭ împărtășitŭ, au fostŭ prinșĭ. Aceștia suntŭ Ladislau Bodz și Sava Girodai, carĭ făceau parte din o bandă tâlhăréscă de Țiganĭ. Gendarmeriă e pe urma și a celorlalțĭ tâlharĭ.

DELEGAȚIUNILE.

In éstŭ anŭ delegațiunile s'au întrunitŭ în Pesta la 4 Iunie n., cea austriacă sub președința lui *Czartorisky*, ér cea ungară sub președința lui *Tisza* Lajos. Dintrě miniștri comunĭ au fostŭ de față *Kalnoky*, ministru de esterne; *Bauer*, ministru de rěsboiu; *Kállay*, ministru de finance; *Sterneck*, comandantulŭ marinei.

In 7 Iunie n. Maiestatea Sa a primitŭ pe membrii delegațiunilorŭ în palatulŭ din Buda.

Delegațiunea austriacă a salutatŭ pe Maiestatea Sa printr'o vorbire rostită de președintele ei prințulŭ Georgiu *Czartorisky*, în care a accentuatŭ, că delegațiunea austriacă va avé pururea în vedere resolvarea grabnică a tuturorŭ pretențiunilorŭ îndreptățite și de urgență, care se cerŭ pentru promovarea industriei, comerciului, economiei, artei și a sciințelorŭ. Pentru o asemenea desvoltare inse e lipsă mai înainte de tóte de pace — și dreptŭ recunoscință mulțămesce guvernului comunŭ, că i-a succesŭ, întrě împregiurărĭ de multe-orĭ grele, a lucra în direcția acésta cu bune resultate. E generală dorința și speranța, ca sě se susțină pacea, și ca pacea acésta sě fiă atâtŭ de durabilă și așa de tare, încâtŭ ajungêndu-se ținta dorită sě se pótă regula finanțele statului. *Czartorisky* apoi accentuă, că în Maiestatea Sa privesce pe apěrătorulŭ politicei, care promite și asigură pacea.

Maiestatea Sa a rěspunsŭ următórele: „Esprimarea credinciósei D-vóstre alipirĭ o primescŭ cu sinceră în destulire. Primițĭ pentru acésta mulțămita mea împěrătéscă. In situația politică generală și mai alesŭ în raporturile nóstre cu statele din Peninsula Balcanică, care ne interesézâ mai de aprópe, nu s'a făcutŭ nicĭ o schimbare esențială. Relațiile prietinescĭ, în carĭ stămŭ cu tóte puterile, îmĭ întărescŭ speranța, că și de aci înainte ne vomŭ împărtăși de binecuvêntările păcei. Deja vědŭ o garanță probată pentru nisuințele mele spre bunăstarea și propășirea popórelorŭ mele și în viitorŭ în puternica și strînsa legătură cu aliații noștri și în munca comună și plină de încredere îndreptată spre scopurile pacînice comune. E de lipsă câtŭ numai se póte desvoltarea și mai departe a puterei nóstre de apěrare în proporție cu însemnata posiție, ce este chiămată a ocupa monarchia austro-ungară în Europa și în rêndulŭ aliaților sěi. Guvernulŭ meu a fostŭ nevoitŭ a se restrînge, din considerațiunĭ financiare, la cele mai de lipsă disposițiunĭ la armată și la marină. Progresulŭ continuu, ce se arată în Bosnia și Herțegovina pe těrêmulŭ economicŭ, face posibilŭ, ca cheltuelile administrației sě se acopere din înseșĭ venitele acestorŭ provincii. Proiectele ce se vorŭ aștерne vi-le recomandŭ pětrunderei D-vóstre patriotice. Convinsŭ fiindŭ, că vețĭ sprijini și de astă-dată c'o conlucrare plină de încredere pe guvernulŭ meu, vě salutŭ pe toțĭ din inimă".

Totŭ acestŭ rěspunsŭ l'a datŭ Maiestatea Sa și delegațiunei ungare.

Dup'acésta Maiestatea Sa întrețiêndu-se cu delegații, s'a esprimatŭ față cu *Rieger*, că pactulŭ trebue sě se facă.

Bugetulŭ comunŭ pe 1891.

Bugetulŭ comunŭ ne înfățișéză și în anulŭ acesta unŭ sporŭ de 3·2 milióne. Și anume:

Bugetulŭ ordinarŭ alŭ armatei e preliminatŭ cu 102.839,845 fl., adecă cu 2.040,215 fl. mai mare ca în anulŭ trecut, afară de 1.389,000 fl. ce'i mai cere ministerul de rěsboiu pentru a. 1890. Sporirea bugetului ordinar e necesitată de sporirea artileriei de fortărétă și de înființarea unui nou regimentŭ de cavaleriă. Cele 72 companii de artileriă de fortărétă, esistente adĭ, vorŭ fi sporite la numěrulŭ de 90 companii. Infiintarea regimentului 42 de cavaleriă e necesitată de inferioritatea cavaleriei austro-ungare față cu cavaleriile altorŭ puterĭ.

---

anĭ de închisóre. Intre aceștia era și elŭ.

„Unde aveau sě-șĭ facă condamnații pedépsa, n'am pututŭ afla. Erĭ însě primii o scrisóre dela spiritualulŭ închisorilorŭ dintr'unŭ orașŭ din apropiere. Elŭ îmĭ scrie, că unŭ prisonierŭ, care-șĭ terminase arestulŭ, ajunsŭ de unŭ morbŭ omorítorŭ, zace greu bolnavŭ și i-a amintitŭ numele meu, esprimându-șĭ dorința, de-a mě vedé înainte de mórtea lui. Preotulŭ, căruia, precum mi-se pare, numele de artistŭ i-a ajunsŭ la urechĭ, se hotărî, — deși fără cunoscințe sigure, despre adresa mea, — sě-mĭ adreseze aicĭ o scrisóre. Din întêmplare scrisórea lui m'a aflatŭ, și din ea conchidŭ, că prin mijlocirea preotului, bolnavulŭ a fostŭ transportatŭ într'o locuință privată, unde elŭ, la spusele medicilorŭ, este aprópe de sfêrșitulŭ vieții sale.

„După scirea acésta mi se părŭ o datorință descoperirea legăturei, care te légă cu acelŭ muribundŭ și care legătură nu se póte nega. Iți dau voiă sě facĭ ce afli de bine".

Sudram sfîrșise într'adevěrŭ cu povestirea. Era târdiu; Margareta se ridică. Ea stetea seriósă în fața lui Sudram, ca și când împărtășirile din césurile din urmă ar fi îmbětrânit'o și ar fi făcut'o matură. Ea îșĭ stringea mânile dicêndŭ:

„Mě voiu duce, eu trebue sě mergŭ la elŭ!" „Elŭ doră e....." dise ea neputêndŭ sfîrși, căcĭ vocea i-se înecase și unŭ torentŭ de lacrimĭ i-se scurgea din ochĭ.

IX

Sfîrșitu-s'a! Nenorocitulŭ, care în cei din urmă anĭ ai vieții sale a pătimitŭ atâta pentru greșelile trecute, în fine era mântuitŭ de chinurile lui trupescĭ, chinurĭ, alŭ cărorŭ aspectŭ o sguduiră adêncŭ pe Margareta, care nu fără înfiorare audia, că se numesce copila lui, copila bărbatului, care a turburatŭ fericirea mamei sale ér pe ea însășĭ o respinse cu neîndurare.

După ce i-se făcŭ înmormêntarea, în diua următóre Sudram cu Margareta se reîntórseră érășĭ în capitală.

Artistulŭ enară pe scurtŭ bětrânului preotŭ istoria mortului. Escelentulŭ bărbatŭ ascultă c'o intimă compătimire tristele lui împărtășirĭ. Aměsuratŭ gravei sale misiunĭ, elŭ deși pětrunse adêncŭ partea întunecósă a omenimei, cu tóte acestea simțirile lui de umanitate n'au suferitŭ nicĭ unŭ felŭ de timpire. Elŭ arătă unŭ interesŭ viu cătră Margareta și-lŭ sfătui pe Sudram, ca totŭ pe cale legală sě-i dea îndreptățirea, ca ea și de aci înainte sě-lŭ numéscă tata ei adoptivŭ, în locŭ de a purta timbratulŭ nume alŭ adevěratului ei tată.

Sudram tocmai se re'ntórse dela acéstă convorbire sě-i împărtășéscă Margaretei cuprinsulŭ ei. Ei se aflau într'una din odăile otelului, ce le era destinată ca locuință în preséra plecărei.

Margareta ședea tăcută, absorbită în sine, și preocupată, aprópe într'o stare apatică, care de comunŭ urméză după o mare sdruncinare sufletéscă. In dilele din urmă ea însășĭ se socotia pe sine adese-orĭ ca o visătóre, și tóte cugetele șĭ simțirile ei se învîrteau și diua și nóptea totŭ numai în giurulŭ acestui gândŭ: „Eu mi-am perdutŭ tata!" Nu pe tata acela ilŭ înțelegea dênsa, a cărui viéță tristă șĭ-a aflatŭ sfîrșitulŭ în momêntŭ, nu. Ea înțelegea pe acela care sta plinŭ de viéță înaintea ei, pe acela, care i-a condusŭ slabii pașĭ ai copilăriei sale și a cărui privire plină de bunětate îi spunea, că și astădĭ elŭ e totŭ acelașĭ ca și atuncĭ. Cum se făcea înse, că ei i-se părea, că între dênșii s'ar fi ridicatŭ unŭ părete despărțitorŭ nestrěbătutŭ? Ea se simția fórte genată în presența lui, din care causă i-se părea că și elŭ s'ar fi schimbatŭ, — schimbatŭ în întrégа lui ființă față de ea.

Când stetea elŭ înaintea ei și'i repeta sfatulŭ preotului, o mișcare caracteristică îi cutremură vocea lui. Ea simția bine, că Sudram mai are ceva importantŭ de ai spune. Ea nu s'a înșelatŭ, căcĭ elŭ și începŭ.

„Margareto, eu așĭ lega încă o întrebare de sfatulŭ noului nostru amicŭ, întrebare, ce ți-se va păré egoistă, și póte nepotrivită pentru acestŭ momentŭ; déră eu nu potŭ altcum, căcĭ împrejurările mě silescŭ a'țĭ vorbi."

Sudram era așa de mișcatŭ, încâtŭ měsură de vre-o câteva orĭ odaia cu pașĭ marĭ spre a se reculege, apoi aplecându-se spre Margareta, care stetea cu mânile încleștate, ca și când s'ar ruga, îi prinse mânile și îi dise încetŭ.

„Eu încă am doritŭ de multŭ, ca și mai departe sě porțĭ obicînuitulŭ nume, — numele meu, dér într'altŭ modŭ, în modŭ cu multŭ mai însemnatŭ ca până acum. Ințelegi-mě Margareto?

Ea se ridică lăsându-șĭ mânile în ale lui, mânile ei recĭ și tremurătóre, dér gena lui nu-i trăsări, ochiulŭ nu-i alunecă de pe scânteile, carĭ isvorau din

De asemenea esecutarea nouei legĭ militare încă a contribuitŭ la împovărarea bugetului ordinarŭ.

Bugetulŭ estraordinarŭ alŭ armatei e preliminatŭ cu 39·2 milióne, adecă cu 2 milióne mai mare ca în anulŭ trecutŭ. Sporulŭ e necesitatŭ de procurarea mai departe a puscei cu repetiţiă de 8 milimetri, mai alesŭ pentru provisiunea de reservă, apoi de procurarea carabinelorŭ pentru cavaleriă. Pentru fabricarea prafului fără fumŭ şi înfiinţarea fabricei necesare pentru acésta suntŭ luate în perspectivă 11·4 milióne, din care $2^1/_2$ pentru 1891. Décă lucrările vorŭ trebui grăbite, atuncĭ ministrulŭ va cere viitórelorŭ delegaţiunĭ unŭ creditŭ suplimentarŭ. Pentru mărirea puterei de resistenţă a fortificaţiilorŭ galiţiene dela Przemysl şi Cracovia se cere 1 milionŭ. Unŭ altŭ milionŭ se cere pentru întărirea armărei unorŭ locurĭ tarĭ cu tunurĭ de construcţiune nouĕ.

Prin transformarea bateriilorŭ uşóre dela tóte regimentele de artileriă de corpŭ în baterii grele încă s'a încărcatŭ bugetulŭ cu aprópe 2 milióne.

Bugetulŭ marinei de rĕsboiu e urcatŭ numai cu 100.000 fl. Suntŭ câteva corăbii de rĕsboiu în lucrare. In acelaşĭ timpŭ se propune construirea unui alŭ doilea monitorŭ pe Dunăre, care va costa 300.000 fl., motivându-se acésta cu necesitatea d'a se întări flotila de pe Dunăre. Rata întâiu e de 80,000 fl. Se mai propune construirea unui torpilorŭ, care va costa 400,000 fl. Rata ântâiu e de 126,000 fl.

Bugetulŭ comunŭ întregŭ e de 140 milióne, din care 133 milióne pentru acoperirea cheltuelilorŭ curatŭ militare. In fiăcare anŭ bugetulŭ militarŭ ni-se presentă totŭ mai mare, şi totŭ mai marĭ vorŭ fi şi pretenţiunile viitorului, care ameninţă cu cea mai îngrijitóre sporire, precum spune „N. fr. Presse“, — sporirea efectivului.

„Prietinia vecinului.“

Sub titlulŭ acesta i-se scrie din Trientŭ semioficiósei „Pester Correspondenz“ :

„In plăcutulŭ Trientŭ e lucru greu a întâlni omŭ nemulţămitŭ, décă vecinulŭ nu şĭ-ar bate mereu capulŭ cu aceea, cum ar puté cu orĭ-ce preţŭ sĕ provóce cértă. In schimbŭ guvernulŭ aruncă o privire despreţuitóre asupra tuturorŭ acestora şi se face ca şi când n'ar vede şi n'ar audi nimicŭ. N'amŭ avé nimicŭ în contra acésta, câtŭ mai vêrtosŭ în contra acelei uşurimĭ de minte pĕcătóse cu care se judecă fortificarea ce adîmâne va deveni unŭ lucru absolutŭ necesarŭ. Se înşélă amarŭ celŭ ce crede, că în casulŭ unei conflagraţiunĭ europene aci nu va fi vorba de a se împărţi pânea. Décă avemŭ de gândŭ sĕ ne apĕrămŭ averea chiar şi cu ascuţişulŭ sabiei, atuncĭ nu trebue sĕ întârdiămŭ unŭ momentŭ a lua mĕsurile de lipsă spre scopulŭ acesta încă de timpuriu. De faptŭ Trientulŭ stă deschisŭ orĭ-şi-cui, fiindcă fortificarea lui nu-i zace nimĕnuia la inimă. Décă însĕ l'am ţinutŭ până acuma, numai pentru ca după unŭ atacŭ victoriosŭ sĕ renunţămŭ la elŭ de bună voiă, atuncĭ cu dreptulŭ dişŭ e pagubă de orĭ-ce banŭ.

„Se vede însĕ, că economisirea, care nu este la loculŭ sĕu, ne-a înşelat amarŭ pe tĕrĕmulŭ progresului... In cercurile militare de aicĭ a produsŭ mare nemulţămire indiferentismulŭ, alŭ cărui preţŭ va trebui sĕ 'lŭ plătimŭ cu jertfe înfiorătóre de sânge. Disposiţiunile de până acuma ale comandei militare aruncă o curiósă lumină asupra activităţii cercurilorŭ hotărîtóre din Viena şi ar fi fórte de doritŭ, ca acéstă afacere peste mĕsură delicată sĕ se resólve odată într'unŭ modŭ, care arŭ uşura nu numai problemele militare, ci totodată ar corĕspunde şi demnităţii de mare putere a monarchiei.“

Neîncredere în tóte părţile!

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Dela întrunirea Someşurilorŭ, Iunie 1890.

Reuniunea învĕţătorilorŭ românĭ gr. cat. din jurulŭ Gherlei şĭ-a ţinutŭ a 13-a adunare generală dela înfiinţarea sa, de rĕndulŭ acesta în 3 şi 4 Iunie 1890 în oraşulŭ Deşiu în şcóla română gr. cat., înfrumseţată înăuntru cu coróne şi ghirlande de florĭ, ér în afară cu verdéţă.

A descrie detaliatŭ decursulŭ acestei adunărĭ, lasŭ în sarcina acelora, carĭ suntŭ mai competenţĭ şi potŭ s'o facă acésta pe basa actelorŭ, carĭ mie-mĭ lipsescŭ. Eu mĕ voiu mărgini a atinge cestiunea numai în liniamente generale.

Reuniunea constă din învĕţătorii a 14 protopopiate din giurulŭ Gherlei.

Patronulŭ ei este Ilustritatea Sa D-lŭ Episcopŭ, preşedinte D-lŭ canonicŭ *Demetriu Coroianŭ*, vice-preşedinte D-lŭ *Andreiu Antonŭ*, protopopulŭ Gherlei, casarŭ D-lŭ învĕţătorŭ I. Boerŭ ; secretarĭ d-nii: Ioanŭ Hodoreanŭ, Ioanŭ Suciu şi Vasilie Leşiu, profesorĭ preparandialĭ toţĭ în Gherla. — Reuniunea numĕră 129 de membri.

Acestŭ comitetŭ centralŭ în corpore se presentă la adunare, pe care o deschisă d-lŭ preşedinte la 10 óre a. m. prin o cuvêntare mĕduósă şi instructivă, vorbindŭ despre scopulŭ reuniunei, care este înaintarea învĕţămêntului poporalŭ.

Dintrĕ învĕţătorii membri erau de faţă ca la 90 de inşĭ.

In raportulŭ comitetului centralŭ, cetitŭ prin d-lŭ Leşiu, s'a arĕtatŭ, că societatea dispune de o avere de peste 400 fl. compusă din tacsele membrilorŭ, de câte 1 fl., la carĭ s'au mai adausŭ acuma 18 fl. din tacse şi 16 fl. din oferte benevole, la olaltă 34 fl. D-lŭ protopopŭ *Ioanŭ Velle* a donatŭ 20 fl. ca premiu pentru 2 învĕţătorĭ din tractulŭ sĕu, carĭ vorŭ arĕta, că au în şcólă mai mulţĭ copii, carĭ sciu ceti şi scrie, — faptă démnă de imitatŭ.

După alegerea comisiunilorŭ pentru propunerĭ, pentru incassare de tacse şi oferte, dentru critică etc., s'a conferitŭ din partea Reuniunei unŭ premiu de unŭ galbenŭ d-lui *Gavrilă Murĕşianŭ* învĕţătorŭ în Cheşeiu, pentru disertaţiunea sa despre chiămarea învĕţătorului. Adunarea a ascultatŭ cetirea disertaţiunei acesteia cu mare plăcere.

După amédi s'a ţinutŭ esamenulŭ, care a reuşitŭ bine, ér după aceea a urmatŭ critica esamenului, care pentru d-lŭ învĕţătorŭ *L. Micheşiu* a fostŭ favorabilă.

Cu acéstă ocasiune s'a ivitŭ şi o mică dispută între domnii I. Boerŭ şi Hodoreanŭ, carĭ doriau ca cântările şi declamaţiunile sĕ se ia numai din legendarŭ, pe când d-nii Dr. Triponŭ, Barbosŭ şi Velle erau pe lângă celea în spiritŭ naţionalŭ. Părerea cestorŭ doi din urmă se înţelege, că fŭ primită şi din partea adunărei, fiind-că crescerea tinerimei numai naţională póte fi la noi, cum facŭ şi alte naţiunĭ culte.

La finea esamenului s'au împărţitŭ celorŭ 42 şcolarĭ premii în cărţĭ, icóne, ceruse, 3 fl. donaţĭ de d-na Viorica Mihali, şi 2 florinĭ donaţĭ de d-lŭ Gavrilă Manŭ.

Dintre protopopĭ au luatŭ parte d-nii Mihailŭ Făgărăşian dela Tĕure, Alesandru Bene din Mintiulŭ Gherlei, Ioanŭ Goronŭ din Cuzdióru, şi preoţii: Mateiu Popŭ dela Ocna şi Stefanŭ Mureşanŭ din Lelescĭ.

Dintrĕ inteligenţa locală: D-nele şi d-şórele Munteanŭ, d-na Mihali, apoi d-nii Gabrielŭ Manŭ, Aug. Munteanŭ, Petru Anca, Dr. Teodorŭ Mihali, Dr. Gavrilŭ Triponŭ, George Gradoviciu, Petru Mureşanŭ, Grigoriu Steţiu, Florianŭ Hatosŭ şi Alexă Bogdanŭ. La cina comună a toastatŭ d-lŭ Simeonŭ Moldovanŭ, învĕţătorŭ în Beclénŭ pentru corpulŭ învĕţătorescŭ, ér d-lŭ Barbosŭ pentru d-lŭ Petru Mureşianu-Şireganulŭ.

Statorindu-se ca locŭ alŭ adunărei viitóre comuna *Valea Groşilorŭ*, adunarea s'a închis a doua di la 10 óre a. m. D-lŭ protopopŭ Velle a întrunitŭ la masa sa comitetulŭ şi căţiva învĕţătorĭ, ér cei mai mulţĭ au fostŭ încuartiraţĭ şi provĕduţĭ pe la singuratice cetăţenĭ românĭ. Adunarea a decursŭ în tótă ordinea, calmitatea şi demnitatea, mulţămită înţeleptei conducerĭ a preşedintelui.

Unŭ participantŭ.

Din Satu-marc, 6 Iuniu st. n. 1890.

Stim. D-le Redactorŭ! In 29 Maiu n. c. se ţinŭ adunarea de primăvéră a învĕţătorilorŭ românĭ Sătmărenĭ din cerculŭ protopopescŭ Homorodŭ-Mădărasŭ în comuna bisericéscă Mădărasŭ.

La órele 8 a. m. s'a celebratŭ s. liturgiă prin d-lŭ preotŭ Ludovicŭ Marcuşŭ, ér cantările le-a condusŭ d-lŭ Mihailŭ Marcuşŭ cantorŭ - învĕţătorŭ localŭ. După s. liturgiă membrii conferinţei şi preotulŭ localŭ în frunte cu preşedintele lorŭ M. O. D. protopopŭ Gregoriu Ardileanŭ, intrândŭ în sala de învĕţămêntŭ pentru prima clasă a şcólei române gr. cat., unde erau la 60 şcolarĭ, preşedintele prin o vorbire potrivită deschise adunarea între strigăte de sĕ trăéscă.

La provocarea preşedintelui, învĕţătorulŭ Ioanŭ Ciuleanŭ începŭ cu băeţii din prima clasă propunerea de probă despre „Cépa de grădină şi speciile ei.“ Trimiţêndu-se apoi elevii din acéstă clasă acasă, urmă clasa II cu înv. Mihailŭ Marcuşŭ, care asemenea ţinŭ prelegere cu numĕroşii sĕi elevĭ din acéstă clasă, Urmă apoi o critică instructivă din partea membrilorŭ conferenţei, după care s'a cetitŭ o temă despre „forma catechetică“, lucrată cu destulă nisuinţă de d-lŭ Vasiliu Popanŭ, învĕţătorŭ în Viile Sătmarului, secerândŭ aplausele conferinţei.

D-lŭ *Ludovicŭ Marcuşŭ*, preotŭ în Madarasŭ, încă în anulŭ trecutŭ a pusŭ *unŭ premiu de 10 francĭ* pentru acelŭ învĕţătorŭ din tractŭ, care va lucra cu mai mare diliginţă tema „Ce felŭ de însuşirĭ se pretindŭ dela unŭ învĕţătorŭ poporalŭ.“ S'a prelucratŭ acéstă temă de mai mulţĭ învĕţătorĭ, însĕ mai cu succesŭ a fost lucrată a d-lui învĕţător Georgiu Mateiu din Gidanĭ, care momentanŭ şi primi premiulŭ pusŭ din partea marinimosului preotŭ, ér celorlalţĭ li-se esprimă mulţămită pentru diliginţa manifestată.

D-lŭ preotŭ din Madarasŭ în nobilulŭ sĕu zelŭ pentru înaintarea învĕţămêntului nostru poporalŭ, a escrisŭ din nou unŭ asemenea premiu de 10 francĭ, care se va da şi în viitorŭ aceluia dintre învĕţătorii tractualĭ, alŭ cărui elaboratŭ va fi lucratŭ cu mai mare strădaniă.

Pentru acésta marinimosulŭ domnŭ preotŭ priméscă din parte-mĭ şi dela ceialalţĭ învĕţătorĭ din tractŭ cea mai căldurósă mulţămită. Dea Dumnedeu ca timpŭ îndelungatŭ sĕ-lŭ putemŭ vedé voiosŭ şi sănĕtosŭ în mijloculŭ nostru!

S'au mai pertractatŭ şi alte cestiunĭ pedagogice şi socialĭ, eu închéiu însĕ speândŭ, că încâtva am arĕtatŭ, cumcă învĕţătorii din acestŭ cercŭ îşĭ cunoscŭ chiămarea lorŭ şi se nisuescŭ a face totŭ posibilulŭ întru cultivarea lorŭ împrumutată şi întru înaintarea culturei naţionale. Ar face însĕ de sigurŭ şi mai multŭ, décă sórtea vitregă materială nu li-ar sta în cale. *Unŭ membru.*

Mulţămită publică.

Aradŭ, 5 Iunie 1890.

Institutulŭ de creditŭ şi economii „*Victoria*“ din Aradŭ, dăruindŭ suma de 100 fl. spre scopulŭ zidirei scólei confesionale române gr. or. din Aradŭ-Pernéva, subsemnatulŭ comitetŭ esprimă institutului „Victoria“ pe acéstă cale mulţumita sa pentru acestŭ darŭ.

Comitetulŭ parochialŭ românŭ gr. or. din Aradŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Iuniu st. n. 1890.

Banconote romănescĭ	Cump.	9.25	Vĕnd	9.28
Argintŭ românescŭ -	„	9.20	„	9.24
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.30	„	9,33
Lire turcescĭ - - -	„	10,56	„	10.60
Imperialĭ - - - - -	„	9,56	„	9.60
Galbinĭ	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	133.—	„	135.—
Mărcĭ germane - -	„	57.10	„	57.40

Discontulŭ 6- 8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Iuniu st. n. 1890

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	103.65
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - - - -	116.30
dto argintŭ - - - - - - -	96.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	89.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguréscŭ - - - - - - - - -	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguréscŭ	138.10
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	127.25
Renta de hârtiă austriacă - - - - -	89.10
Renta de argintŭ austriacă - - - -	89.90
Renta de aurŭ austriacă - - - - - -	109.50
Losurĭ din 1860 - - - - - - - - -	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	967.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	342.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	306.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - - -	5.58
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - - -	$9.32^1/_2$
Mărcĭ 100 imp. germane - - - - -	$57.32^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	116.80

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

ochii ei. Ea apoi cu unŭ felŭ de jurămêntŭ sĕrbătorescŭ rĕspunse:

„Promisiunea ce o deduse mama, fiica o va ţiné!“

„E cu putinţă, ca visulŭ copilăriei mele sĕ se împlinéscă? Aşa-déră....“ esclamă elŭ şi strînse fetiţa furtunosŭ la peptulŭ sĕu.

Décă e adevĕratŭ, că iubirea te face egoistŭ, atuncĭ cu deosebire la Sudram era invederatŭ acestŭ casŭ, când elŭ, în fine, a ajunsŭ la însufleţitórea siguritate, că cea mai mare dorinţă din viéţa sa i-se împlinesce. Elŭ nu se gândia de locŭ la acela, căruia elŭ, în lipsa unui motivŭ basatŭ de refusŭ, i-a permisŭ, ca după unŭ terminŭ de trei anĭ sĕ se apropie încă odată de Margareta. De asta îlŭ scusa şi împrejurarea, că tînĕrulŭ bărbatŭ a făcutŭ asupra lui o impresiune aşa de comună, încâtŭ i-se părea lucru imposibilŭ, ca Margareta sĕ pótă fi preocupată de elŭ.

Cu tóte acestea Sudram era de-o natură cu multŭ mai onestă şi mai prudentŭ şi nu putea trece de totŭ cu vederea peste drepturile nealienabile ale altuia. Aducerile aminte de Lotar îlŭ cuprinserĕ érăşĭ, şi elŭ se hotărî ca atâtŭ faţă, cu elŭ, câtŭ şi faţă cu Margareta sĕ spună adevĕrulŭ. Inainte de tóte elŭ stărui într'acolo, ca sĕ afle, unde l'ar pute găsi cu o scrisóre pe tînĕrulŭ Redner. Sudram se decise, ca îndată după re'ntórcerea lui în capitală sĕ scrie scrisóre de adio, căcĭ gândi, că nu ar fi lucru greu a-i afla domiciliulŭ la vre-o delegaţiune esternă, decum-va elŭ este însinuatŭ la aceea.

Mai hotărî, ca Margareta sĕ rĕmână câte-va sĕptĕmânĭ în casa bĕtrânului preotŭ, a cărui femeiă amabilă, în scurtŭ timpŭ îi dobêndi căldurósa simpatiă şi care arĕta unŭ interesŭ adevĕratŭ maternŭ faţă de tînĕra fată.

După-ce Sudram puse în ordine cele mai de lipsă, vrŭ sĕ se reîntórcă, ca sĕ sĕvîrşéscă în tótă liniştea cununia. O amânare a ei în casulŭ acesta nu avea nicĭ unŭ scopŭ.

Când sosi Sudram acasă, îlŭ întimpină scirea, că unŭ străinŭ doresce a-i vorbi urgentŭ. O astfelŭ de cerere nu era ceva deosebitŭ pentru artistŭ, căcĭ reputaţiunea lui, ce se estindea departe peste mărginile patriei sale, adese-orĭ îi conducea la casă asemenea óspeţĭ, carĭ mai tot-déuna veniau la elŭ împinşĭ de curiositate. (Va urma.)

Nr. 3359—1890. 349,3—1

PUBLICAŢIUNE.

La unŭ câne prinsŭ în Braşovŭ în 4 a lunei c., care a muşcatŭ ómenĭ şi cânĭ, s'a constatatŭ medicalminte turbarea. Pe basa opinărei comisiunei medicale se dispune în sensulŭ §-ului 188 ordinaţiunei de executare alŭ art. de lege VII din 1888, ca toţĭ cânii aflătorĭ pe teritoriulŭ orăşenescŭ sĕ se ţină în decursŭ de 40 de ḑile legaţĭ, séu provĕḑuţĭ cu botniţă, carea împiedecă muşcarea, sĕ se pórte legaţĭ de fringhie. Cânii umblătorĭ liberĭ pe stradă se vorŭ prinde îndată de călĕu ş se vorŭ ucide.

In sensulŭ §-lui 102 alŭ art. de lege XL din 1879 se provócă mai departe fiecare, ca asupra acelorŭ cânĭ séu animale de casă, carĭ dau semne de turbare —séu la carĭ se observă simptome, din carĭ se póte conchide turbarea,—sĕ facă imediatŭ arătare subscrisului căpitanatŭ, pedepsindu-se la casŭ contrarŭ întrelăsarea acestei arătărĭ conform legei.

Braşovŭ, în 5 Iunie 1890.

Căpitănatulŭ orăşenescŭ.

Nru. 6175—1890. 346,2—1

PUBLICAŢIUNE

In puterea conclusului representanţei comunale orăşenescĭ aprobatŭ de Inaltulŭ ministeriu prin ordinaţiunea din 27 Aprilie a. c. Nru. 26,649/III*b* se va vinde pe cale publică de oferte în *23 Iunie a. c.* grădina aparţinĕtóre comunei orăşenescĭ Braşovŭ şi aflătóre în strada Năsipului în Scheiu.

Pertractarea de oferte va avea locŭ în amintita ḑi în biroulŭ oficiolatului orăşenescŭ economicŭ, unde se primescŭ totdeodată şi ofertele închise, timbrate şi provĕḑute cu unŭ vadiu de 10%. Ofertele aceste se potŭ aşterne până la *12 óre înainte de prânḑŭ a ḑilei de 23 Iunie.* Deschiderea ofertelorŭ are locŭ la 3 óre după prânḑŭ a aceleiaşĭ ḑile.

Totŭ la acelaşĭ oficiolatŭ se află şi condiţiunile de oferte şi vênḑare.

Braşovŭ, 31 Maiu 1890.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Brassó vármegye alispánjától.

6543 szám / 1890

Pályázat.

Brassó rendezett tanácsu városnál az 1886: XXII. t. cz. értelmében f. é. junius hó 25-én megejtendő általános tisztujitásnál választás utján betöltendő alábbi állomásokra pályázatot nyitok:

1. Polgármester . . .	2000 frt.	fizetés	400 f.	lakbér
2. három tanácsos, egyenkent	1300 „	„	200 „	„
3. Tiszti ügyesz . . .	1300 „	„	200 „	„
4. árvaszeki ülnök. . .	1200 „	„	200 „	„
5. számvevő	1100 „	„	200 „	„
6. városi penztárnok . .	1200 „	„	200 „	„
7. pénztári ellenör . .	900 „	„	200 „	„
8. városi adószedő . .	950 „	„	200 „	„
9. v. adóellenör . . .	750 „	„	150 „	„
10. adóhivatali irnok . .	450 „	„	100 „	„
12. városi gazda . . .	1300 „	„	200 „	„
13. városi mernök . . .	1500 „	„	200 „	„
14. ket tanácsi gyakornok, egyenkint	450 frt.	fizetés.		

A számvevő tartozik az 1100 forintban

a városi penztárnok . .	1200	„
a „ ellenör . . .	900	„
a „ adószedő . . .	950	„
a „ adóellenör. . .	750	„
a „ adóhivtli irnok .	450	„

megállapitott óvadék letételére.

Felhivom tehát mindazokat, kik a betöltendő állásokat elnyerni ohajtják, hogy pályázati folyamodványaikat—még pedig a polgármesteri állásnál az 1883: I. t. cz. 5 §. VII. és a tiszti ügyészi állásnál az 1883: I. t. cz. 5 §. VIII foglalt minősitéseket igazoló okmányokkal felszerelve hozzám f. é. j nius hó 22-éig annál bizonyosabban nyujtsák bé, mert később érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A jelenleg állásbán levő tisztviselöknek—a mennyiben kizárólag ezen állásra óhajtanak pályázni, melyet az idő szerint betöltenek, legkésőbb folyó évi *junius 22-ig* irásban vagy szóval tett jelentkezése pályázat gyanánt elfogadtatik.

Brassó, 1890 évi junius hó 4-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán

350,3—2

Sz. 3288—1890 tkvi. 326,3—3

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Brassó város árvaszékének 420—1890 sz. megkeresvénye folytán néhai Stinghe Radu, Maria és Stinghe János hagyatékához tartozó végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Brassó város területén fekvő a brassói 3063 sz. tjkvben A+3643 és 3644 hr. sz. ingatlanra és a brassói 9085 sz. tjkben A+3812 hr. sz. a. foglalt ingatlanra az árverést 1800 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az *1890 évi Iulius hó 10-ik napján délelött 9 órakor* ezen tkkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1890 évi Aprilis hó 16-án.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.